

การพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในรายวิชา ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

วีรวิชัย บุญส่ง อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ และ นาทยา ปิลันธนานนท์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE ASSESSMENT ACTIVITIES IN SOCIAL STUDIES COURSES, BACHELOR OF EDUCATION PROGRAM IN SOCIAL STUDIES, THEPSATRI RAJABHAT UNIVERSITY

Veeravit Boonsong Udomluk Koolsriroj and Nataya Pilanthanon

Faculty of Education, Kasetsart University, Thailand

E-mail address: jayejsuntorn@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 20 มิถุนายน 2562

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 18 ตุลาคม 2564

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 29 มิถุนายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในรายวิชาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา และเพื่อศึกษาผลการนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้นในรายวิชาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษาไปทดลองใช้ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ประจำที่สอนในสาขาวิชาสังคมศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 7 คน และนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 215 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการประเมินทางเลือก แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา และแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) มีการพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในรายวิชาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษา 37 รายวิชา รวมจำนวน 122 กิจกรรม พร้อมเกณฑ์การประเมินผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการประเมินทางเลือกกับเกณฑ์การประเมิน มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด 2) ผลการนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกไปทดลองใช้ โดยผู้สอนคัดเลือกกิจกรรมการประเมินจากคลังกิจกรรมที่สร้างไว้ จำนวน 15 กิจกรรม เพื่อนำไปใช้ในรายวิชาต่างๆจำนวน 12 รายวิชา โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ ความพร้อมของนักศึกษา ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม

ผลการนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกไปทดลองใช้พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการประเมินทางเลือกในระดับมากที่สุด ส่วนผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนต่อการใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือกมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

คำสำคัญ : กิจกรรมการประเมินทางเลือก รายวิชาสังคมศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

Abstract

The purposes of this research were to develop the alternative assessment activities in social studies courses, Bachelor of Education Program in Social Studies and to study the results of the alternative assessment activities usage. The participants in this participatory action research were seven lecturers of Bachelor of Education Program in Social Studies, Faculty of Humanities and Social Science, Thepsatri Rajabhat University, and 215 students who enrolled in second semester of academic years 2018. The instrument of this research consisted of the suitability of alternative assessment activities, The students' satisfaction assessment and the lecturers' opinion assessment. The data collected were analyzed using percentage, mean (\bar{X}), and standard deviation (SD)

The results were as follows : 1) According to the research, there were 122 alternative assessment activities from 37 subjects in social studies program, The criteria and the results of alternative assessment activities. The criteria of alternative assessment activities was at high level while the suitability of alternative assessment was at highest level. 2) The lecturers selected 15 activities for using in 12 subjects from the students' readiness, activities period, and facility of activities management. It was found that the students' satisfaction of alternative activities was at highest level as well as the level of the lecturers' opinion of alternative activities usage.

Keywords: Alternative Assessment Activities, Social Studies Courses, Bachelor of Education Program

บทนำ

การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียน มีทักษะความรู้ ในศาสตร์ หรือ สาขาที่จะออกไปประกอบอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งนี้ต้องอาศัยการประเมินผลการเรียนเพื่อที่จะทำให้เรารู้ว่าผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายของการเรียนนั้นแล้วหรือยัง ดังนั้นการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

การวัดและการประเมินผลการเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน ดังที่ อนันต์ ศรีโสภณ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดและการประเมินผลทางการเรียนที่ดีเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของการศึกษา เพราะผลจากการวัดจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของทั้งผู้สอนและผู้เรียน เพื่อใช้ปรับปรุงวิธีการสอน วิธีการเรียนให้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการการอุดมศึกษามีนโยบายให้อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยเน้นที่การวัดทักษะความรู้ การปฏิบัติกิจกรรม และการพัฒนาความคิดระดับสูงเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2553) ปัจจุบันนี้หลายประเทศได้นำการประเมินผลแนวใหม่มาใช้ในการประเมินการเรียนรู้ ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “Alternative Assessments” (Herrington, 2010) สำหรับประเทศไทย ใช้คำว่า การประเมินทางเลือก (พลารักษ์ ไชโย, 2555 และนาตยา ปิลันธนานนท์, 2545)

การประเมินทางเลือก เป็นแนวความคิดใหม่ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย ผู้สอนจะต้องกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนเสริมสร้างพลังความสามารถที่มีอยู่ในตนเองของแต่ละบุคคลอย่างสูงสุด และนำศักยภาพนี้มาพัฒนาตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ศักยภาพดังกล่าวนี้ควรจะต้องได้รับการกระตุ้นและพัฒนาให้ก้าวหน้าขึ้น สมศักดิ์ ภูวิภาตาวรรณ (2554) นาตยา ปิลันธนานนท์ (2545) Wangsatorntanakhun (2010) ได้กล่าวไว้อย่างสอดคล้องกันว่าการประเมินทางเลือก ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติ (Performance Assessment) การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และการประเมินผลจากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment) ซึ่งการประเมินทั้ง 3 วิธีนี้เป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะใช้วัดความสามารถที่แท้จริง ความคิดที่ซับซ้อนของผู้เรียน และสามารถประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ได้

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) เป็นหลักสูตรที่ปรับปรุงขึ้นโดยประยุกต์แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยเน้นการผลิตครูด้านสังคมศึกษาที่มีความรอบรู้ ความสามารถ ความคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ ดำเนินชีวิตด้วยสติปัญญา สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะต่างๆ รวมไปถึง คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องมีทักษะการประเมินผลและรู้จักใช้เทคนิคการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย แต่ในปัจจุบัน อาจารย์ผู้สอน ที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีการประเมินในรูปแบบเก่า เช่น วัดด้วยข้อสอบมาตรฐานโดยส่วนมากมักจะเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ ถูก ผิด และเติมคำสั้น ๆ ที่ใช้ในการตอบคำถาม ซึ่งไม่สามารถวัดความก้าวหน้าและผลการเรียนรู้ที่ซับซ้อนได้ เพราะข้อสอบส่วนใหญ่จะเน้นความจำมากกว่าความคิดในขั้นสูงและการนำไปใช้จริง ทำให้ไม่ทราบความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนเท่าที่ควร (พลารักษ์ ไชโย, 2555)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกให้สอดคล้องกับรายวิชาต่างๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษา เพื่อจะได้เป็นแนวทางให้อาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาสังคมศึกษาและรายวิชาอื่นๆ ของหลักสูตรครุศาสตร์ ได้เรียนรู้วิธีการประเมินทางเลือก ซึ่งเป็นการประเมินในรูปแบบใหม่แทนการประเมินในรูปแบบเดิม

และเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาของหลักสูตรครุศาสตร์ซึ่งจะสำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพครูในอนาคตจะได้นำแนวทางการประเมินทางเลือกไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในรายวิชาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษา
2. เพื่อศึกษาผลการนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้นในรายวิชาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษาไปทดลองใช้

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในรายวิชา ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต เป็นการวิจัยประเภท การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) โดยผู้วิจัยและคณาจารย์สาขาวิชาสังคมศึกษา ร่วมกันพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือก

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนการสร้างกิจกรรมการประเมินทางเลือก คืออาจารย์ ประจำที่สอนในสาขาวิชาสังคมศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) จำนวน 7 คน

ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือก คือ นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนใน รายวิชาสาขาสังคมศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2561 จำนวน 215 คน และอาจารย์ผู้สอนจำนวน 7 คน

3. วิธีการพัฒนา

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการพัฒนา 4 ขั้นตอนซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการ

1. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเอกสารหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการประเมินทางเลือก แล้วเขียนโครงการวิจัยเสนอต่อคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในรายวิชาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา

2. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในรายวิชาของหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ให้กับคณะกรรมการพัฒนา กิจกรรมการประเมินทางเลือกจำนวน 7 คน เป็นเวลา 5 วัน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการพัฒนากิจกรรมการประเมิน

1. หลังจากอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับคณะกรรมการพัฒนากิจกรรมการประเมิน ทางเลือกเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกและสร้างเกณฑ์การประเมิน จำนวนทั้งสิ้น 37 รายวิชา เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินเพื่อประเมินเครื่องมือประเมินกิจกรรมทางเลือก แล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการสอนตรวจสอบ

2. หลังจากนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ไขหลังจากนั้น ผู้วิจัยนำแบบประเมินกิจกรรมการประเมินทางเลือก พร้อมทั้งกิจกรรมการประเมินและเกณฑ์การประเมิน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษาจำนวน 5 คนประเมินความเหมาะสม

3. หลังจากปรับแก้ไขตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเสร็จแล้ว นำกิจกรรมการประเมินทางเลือกและเกณฑ์การประเมิน เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ในขั้นตอนนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

1. แบบประเมินเพื่อประเมินเครื่องมือประเมินกิจกรรมทางเลือกสำหรับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 ข้อ โดยการคำนวณค่าสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2. แบบประเมินเพื่อประเมินกิจกรรมการประเมินและเกณฑ์การประเมินทางเลือก จำนวน 37 รายวิชาได้กิจกรรมการประเมิน 122 กิจกรรม ผลการประเมินความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ (4.51) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มวิชา พบว่า กลุ่มวิชาเอกบังคับ มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.56) รองลงมา กลุ่มวิชาเอกเพิ่มเติม (4.52) กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอก (4.49) และ กลุ่มวิชาเอกเลือก (4.48) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นทดลองใช้กิจกรรมการประเมิน

1. จัดปฐมนิเทศผู้สอนในสาขาวิชาสังคมศึกษาในการจัดกิจกรรมโดยใช้การประเมินทางเลือก แล้วให้ผู้สอนนำกิจกรรมการประเมินและเกณฑ์การประเมินไปทดลองใช้กับรายวิชาที่เปิดสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 12 รายวิชา

2. หลังจากผู้สอนจัดกิจกรรมการประเมินทางเลือกเสร็จแล้ว นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาหลังการได้รับการจัดกิจกรรมการประเมินทางเลือกให้นักศึกษาประเมินและนำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนหลังการใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือกให้ผู้สอนทุกคนประเมิน

ในขั้นตอนนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. กิจกรรมการประเมินทางเลือกจำนวน 12 รายวิชา

2. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือกเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ประเมินของ

Likert ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อและคำถามปลายเปิด มีค่าความเหมาะสมเท่ากับ 1.00

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนหลังการใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ประเมินของ Likert ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ และคำถามปลายเปิด มีค่าความเหมาะสมเท่ากับ 1.00

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นสรุปผลการวิจัย

1. นำผลที่ได้จากการนำไปทดลองใช้ มาสรุป แล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. เมื่อผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำเสนอผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในรายวิชา ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษา ได้กิจกรรมการประเมินทางเลือก ทั้งสิ้น 37 รายวิชา กิจกรรมการประเมิน 122 กิจกรรม ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มวิชาเอกเลือก จำนวน 23 รายวิชา 73 กิจกรรมการประเมิน รองลงมา คือ กลุ่มวิชาเอกบังคับ จำนวน 8 รายวิชา 28 กิจกรรมการประเมิน กลุ่มวิชาเลือกวิชาเอกหรือวิชาการสอนวิชาเอกเพิ่มเติม จำนวน 4 รายวิชา 13 กิจกรรมการประเมิน และกลุ่มวิชาการสอนวิชาเอกมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 รายวิชา 8 กิจกรรมการประเมิน รายละเอียดตัวอย่างกิจกรรมการประเมินทางเลือกและเกณฑ์การประเมิน แสดงในตารางที่ 1 และ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 กิจกรรมการประเมินทางเลือกในรายวิชา สศ 2110101 ปรัชญาและศาสนา

คำอธิบายรายวิชา	รายการกิจกรรมการประเมิน
องค์ประกอบ ความหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญากับ ศาสนาสำคัญของโลก อาทิ พุทธ ศาสนา คริสต์ศาสนา อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู หลักจริยธรรม สำคัญของศาสนาดังกล่าวใน ชีวิตประจำวัน	1. จัดนิทรรศการ แสดงข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสำรวจ ศาสนสถานต่าง ๆ ภายในท้องถิ่น 2. จัดกิจกรรมสัมมนาในประเด็นปรัชญากับศาสนาสำคัญของโลก โดยอาศัยข้อมูลภาคสนามจากการสำรวจประชาชนที่นับถือศาสนาต่าง ๆ ภายในท้องถิ่น 3. ผลิต VDO เชิงสารคดีเกี่ยวกับพัฒนาการและหลักจริยธรรมสำคัญของศาสนา พุทธศาสนา คริสต์ศาสนา อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมิน การจัดนิทรรศการ แสดงข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสำรวจศาสนสถานต่าง ๆ ภายในท้องถิ่น

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
ข้อมูลภาคสนาม	เนื้อหาที่ได้จากการสำรวจครอบคลุมหัวข้อที่กำหนด มีรูปภาพประกอบชัดเจน แหล่งที่มาของข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ การอ้างอิงถูกต้องตามรูปแบบ	เนื้อหาที่ได้จากการสำรวจครอบคลุมหัวข้อที่กำหนด มีรูปภาพประกอบชัดเจน แหล่งที่มาของข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ	เนื้อหาที่ได้จากการสำรวจครอบคลุมหัวข้อที่กำหนด แหล่งที่มาของข้อมูลมีความน่าเชื่อถือน้อย	เนื้อหาที่ได้จากการสำรวจไม่ครอบคลุมหัวข้อที่กำหนด แหล่งที่มาของข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ น้อย
ความเหมาะสมของสื่อ	เนื้อหาของป้ายนิเทศตรงกับเรื่องที่ศึกษามีความประณีต ใช้วัสดุอย่างพอประมาณ สมเหตุสมผล จัดแสง สี สัน ฉากหรือภาพ ประกอบได้น่าสนใจ	เนื้อหาของป้ายนิเทศตรงกับเรื่องที่ศึกษา มีความประณีต ใช้วัสดุอย่างพอประมาณ สมเหตุสมผล จัดแสงและสี สัน ฉากหรือภาพ ประกอบได้น่าสนใจพอควร	เนื้อหาของป้ายนิเทศตรงกับเรื่องที่ศึกษา ใช้วัสดุมากหรือน้อยเกินความจำเป็น	เนื้อหาของป้ายนิเทศไม่ตรงกับเรื่องที่ศึกษา ใช้วัสดุมากหรือน้อยเกินความจำเป็น
การนำเสนอข้อมูลต่อผู้เข้าชมนิทรรศการ	มีการนำเสนออย่างเป็นขั้นตอน สมาชิกทุกคนเข้าใจและ สามารถตอบคำถามอย่างมีไหวพริบ มีกิจกรรมประกอบ น่าสนใจ สอดคล้องกับนิทรรศการ	มีการนำเสนออย่างเป็นขั้นตอน สมาชิกส่วนใหญ่เข้าใจและสามารถตอบคำถามอย่างมีไหวพริบ มีกิจกรรมประกอบที่สอดคล้องกับนิทรรศการ	มีการนำเสนออย่างเป็นขั้นตอน สมาชิกส่วนใหญ่ตอบคำถามไม่ชัดเจน มีกิจกรรมประกอบที่สอดคล้องกับนิทรรศการ	สมาชิกส่วนใหญ่ตอบคำถามไม่ชัดเจน มีกิจกรรมประกอบนิทรรศการ
การออกแบบนิทรรศการ	บริเวณที่จัดนิทรรศการมีความโดดเด่นสะดุดตา วางรูปแบบทิศทางการเดินของผู้เข้าชม สอดคล้องกับลำดับเนื้อหา ทำให้ผู้เข้าชมเคลื่อนไปในทิศทางที่ต้องการ บรรยากาศภายในงานดึงดูดผู้ชม	วางรูปแบบทิศทางการเดินของผู้เข้าชม สอดคล้องกับลำดับเนื้อหา ทำให้ผู้เข้าชมเคลื่อนไปในทิศทางที่ต้องการ บรรยากาศภายในงานดึงดูดผู้ชม	วางรูปแบบทิศทางการเดินของผู้เข้าชมได้ไม่ชัดเจน สอดคล้องกับลำดับเนื้อหาที่กำหนด บรรยากาศภายในงานดึงดูดผู้ชม	วางรูปแบบทิศทางการเดินของผู้เข้าชมไม่ชัดเจน สอดคล้องกับลำดับเนื้อหาที่กำหนด

2. ผลการนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้นในรายวิชาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษาไปทดลองใช้

คณะกรรมการพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกเข้าที่ประชุมประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา และดำเนินการคัดเลือกผู้สอนโดยในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นี้ มีรายวิชาที่เปิดสอนในสาขาวิชาสังคมศึกษาจำนวน 12 รายวิชา มีอาจารย์รับผิดชอบในการสอนจำนวน 7 คน หลังจากนั้นจัดปฐมนิเทศอาจารย์ที่รับผิดชอบรายวิชาสอนในภาคเรียนการศึกษาที่ 2/2561 โดยแจ้งวิธีการรูปแบบการจัดกิจกรรมด้วยกิจกรรมการประเมินทางเลือก แล้วให้ผู้สอนคัดเลือกกิจกรรมการประเมินจากคลังกิจกรรมว่าจะใช้กิจกรรมการประเมินอะไรในการสอน ข้อคำนึงถึงการคัดเลือกกิจกรรมการประเมิน คือ ความพร้อมของนักศึกษา เวลาในการดำเนินกิจกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม ผลการคัดเลือกกิจกรรมการประเมินทางเลือกของผู้สอนพบว่า กิจกรรมการประเมินทางเลือกส่วนใหญ่นำไปใช้ในชั้นปีที่ 4 จำนวน 5 รายวิชา รองลงมา นำไปใช้ชั้นปีที่ 2 จำนวน 4 รายวิชา ชั้นปีที่ 2 จำนวน 3 รายวิชา และชั้นปีที่ 1 จำนวน 3 รายวิชา จะสังเกตได้ว่า กิจกรรมการประเมินส่วนใหญ่ที่อาจารย์เลือกใช้อยู่ในกลุ่มของการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Assessment) จำนวน 15 กิจกรรม ประกอบไปด้วย การจัดกิจกรรมสัมมนา กิจกรรมโต้วาที การผลิตชิ้นงาน (ได้แก่ การผลิต VDO หนังสั้น Diorama และการสร้างสมุดกิจกรรม) งานวิจัยการศึกษาอิสระ การนำเสนอโดยประยุกต์เทคนิคการใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ รองลงมา คือการใช้กิจกรรมการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จำนวน 1 กิจกรรม ได้แก่ การจัดกิจกรรมสัมมนาซึ่งเปิดโอกาสให้สาธารณชนเข้าร่วมด้วย (รายวิชา สศ 2211403 สัมมนาสังคมศึกษา) และไม่ปรากฏว่ามีอาจารย์คนใดเลือกใช้การประเมินแฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment) หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือกเสร็จแล้วนำแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการประเมินทางเลือกและแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือกให้ประเมิน มีผลการประเมินดังนี้

2.1 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการประเมินทางเลือก สรุปคะแนนผลการประเมินอยู่ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย รายการประเมินความพึงพอใจจำนวน 12 รายวิชา

รายการประเมิน	จำนวนรายวิชา 12 รายวิชา		
	\bar{x}	SD.	แปลผล
1. กิจกรรมการประเมินทันสมัยมีความน่าสนใจ	4.60	0.51	มากที่สุด
2. กิจกรรมการประเมิน มีความยาก-ง่าย เหมาะสม	4.56	0.56	มากที่สุด
3. กิจกรรมการประเมินเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ	4.62	0.51	มากที่สุด
4. กิจกรรมการประเมินช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติงาน	4.70	0.35	มากที่สุด
5. กิจกรรมการประเมินพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแนวคิดเชิงวิเคราะห์	4.66	0.46	มากที่สุด
6. กิจกรรมการประเมินช่วยให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.68	0.41	มากที่สุด

7. กิจกรรมการประเมินส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้	4.55	0.58	มากที่สุด
8. กิจกรรมการประเมินช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า คิดวิเคราะห์	4.68	0.47	มากที่สุด
9. กิจกรรมการประเมินมีเกณฑ์การประเมินชิ้นงาน	4.64	0.52	มากที่สุด
10. กิจกรรมการประเมินมีวิธีการประเมินผลที่สอดคล้องและเหมาะสมกิจกรรม	4.62	0.50	มากที่สุด
รวม	4.63	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมการประเมินช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะและกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.35$) รองลงมา กิจกรรมการประเมินส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.68$, $SD = 0.41$) และกิจกรรมการประเมิน ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ($\bar{X} = 4.68$, $SD = 0.47$) มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด และกิจกรรมการประเมินส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.58$) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.2 ผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนที่มีต่อการใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือกสรุปคะแนนผลการประเมินอยู่ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยรายการประเมินการสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนจำนวน 12 รายวิชา

รายการประเมิน	จำนวนรายวิชา 12 รายวิชา	
	\bar{X}	แปลความ
1. กิจกรรมการประเมินความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา	5	มากที่สุด
2. กิจกรรมการประเมินมีความน่าสนใจหลากหลายเหมาะสม	4.92	มากที่สุด
3. กิจกรรมการประเมินพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ	4.83	มากที่สุด
4. กิจกรรมการประเมินสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้	4.58	มากที่สุด
5. กิจกรรมการประเมินสามารถเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	4.75	มากที่สุด
6. กิจกรรมการประเมินที่ออกแบบมีจำนวนกิจกรรมพอเหมาะ	4.50	มากที่สุด
7. กิจกรรมการประเมินเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด	4.92	มากที่สุด
8. กิจกรรมการประเมินสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงในโลกปัจจุบัน	4.58	มากที่สุด
9. กิจกรรมการประเมินมีความเหมาะสมและเอื้อให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ได้ในอนาคต	4.75	มากที่สุด
10. กิจกรรมการประเมินสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้จริง	4.92	มากที่สุด
11. กิจกรรมการประเมินที่ออกแบบ ผู้สอนจะเลือกและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการ	4.92	มากที่สุด
12. กิจกรรมการประเมินที่ออกแบบมีความเหมาะสมไม่ยุ่งยาก ต่อการบริหารจัดการในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.92	มากที่สุด
13. กิจกรรมการประเมินทางเลือกที่ออกแบบส่งเสริมการประเมินผลการปฏิบัติ	5	มากที่สุด
14. กิจกรรมการประเมินทางเลือกที่ออกแบบส่งเสริมการประเมินผลตามสภาพจริง	4.58	มากที่สุด
15. กิจกรรมการประเมินทางเลือกที่ออกแบบส่งเสริมการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน	4.58	มากที่สุด
รวม	4.78	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่าผลการสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมการประเมินมีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา และกิจกรรมการประเมินทางเลือกที่ออกแบบส่งเสริมการประเมินผลการปฏิบัติ (Performance Assessment) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 5$) รองลงมา กิจกรรมการประเมินมีความน่าสนใจหลากหลายท้าทายและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน กิจกรรมการประเมินเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง กิจกรรมการประเมินสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ หรือวิชาอื่น ๆ ได้ กิจกรรมการประเมินสามารถพัฒนาเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น และกิจกรรมการประเมินที่ออกแบบมีความเหมาะสมไม่ยุ่งยากต่อการบริหารจัดการในกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) และ กิจกรรมการประเมินที่ออกแบบมีความเหมาะสมมีจำนวนกิจกรรมไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไป มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในรายวิชา ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษา ปรากฏผลดังนี้

ผลการพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือก ได้ดำเนินการตามแผนการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน และปัญหาที่พบในขั้นตอนการออกแบบกิจกรรมการประเมิน คือ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ออกแบบกิจกรรม ข้อสอบไม่หลากหลาย เป็นกิจกรรมแบบดั้งเดิมที่ใช้เป็นปกติ ไม่แตกต่างไปจากการประเมินแบบเดิม และใช้วิธีการประเมินภายในชั้นเรียนเป็นหลัก ผู้วิจัยจึงต้องพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และจัดประชุมเพื่อนำกิจกรรมการประเมินที่ออกมาแนะนำเสนอแลกเปลี่ยนเพื่อทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ซึ่งในขั้นตอนนี้ใช้เวลามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการออกแบบกิจกรรมการประเมินทางเลือก ซึ่ง Anderson *et al.* (2011) ให้ข้อคิดเห็น เกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมการประเมินทางเลือกไว้ว่า การประเมินทางเลือกเป็นการประเมินที่แตกต่างจากการประเมินแบบดั้งเดิม ซึ่งเครื่องมือการประเมินผลแบบดั้งเดิมที่นิยมใช้กันเป็นวงกว้างคือข้อสอบแบบหลายตัวเลือกข้อสอบถูก/ผิดข้อสอบเติมคำและเขียนบทความสั้นๆ แต่การประเมินทางเลือกเป็นการประเมินผลจากผลงานของผู้เรียนอย่างรอบด้านซึ่งเป็นความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่สร้างด้วยตนเองอาจจะเป็นชิ้นงาน หรือทักษะการปฏิบัติ

2. ผลการนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้นในรายวิชา ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษาไปทดลองใช้

ผลการนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกไปทดลองใช้ โดยกำหนดให้ผู้สอนเป็นผู้เลือกกิจกรรมประเมินที่ผู้วิจัยสร้างเป็นคลังกิจกรรมการประเมินไว้ โดยลำดับแรก ผู้สอนพิจารณาวัตถุประสงค์การเรียนการสอน จุดประสงค์การเรียนรู้ และความสามารถที่ผู้สอนต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน หลังจากที่ได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาเสร็จสิ้นแล้ว ลำดับที่สอง ความพร้อมของนักศึกษา เช่น ความรู้เดิมของนักศึกษา หรือ ทักษะ หรือ ลำดับที่สาม ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม และ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อ

การจัดกิจกรรม เช่น คอมพิวเตอร์ที่ต้องใช้ในการประมวลผล หรือพาหนะในการเดินทางไปเก็บข้อมูล แล้วให้ผู้สอนกำหนดช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมการประเมินทางเลือกในประมวลการสอนรายสัปดาห์ ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือกพบว่า นักศึกษาสามารถปฏิบัติตามภาระงานในกิจกรรมการประเมินทางเลือกได้ทุกกิจกรรม และผู้สอนสามารถวัดผลการปฏิบัติได้ครอบคลุม หลากหลาย ตามการแสดงออกของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษามิสามารถปฏิบัติในการทำงานตามสภาพจริง (Real life) ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงซึ่งจะมีความลึกซึ้งในการประเมินมากกว่า เนื่องจากเป็นสถานการณ์จริงที่นักศึกษาต้องปฏิบัติงานเสมือนกิจกรรมที่ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับคำกล่าวของ Birenbaum and Other (2015) ที่กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการประเมินทางเลือกว่า การประเมินทางเลือกเป็นการประเมินความสามารถที่จะช่วยให้ครูและผู้เรียนได้สอนและเรียนรู้ทักษะในการแก้ปัญหาที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้จากภายในชั้นเรียน เป็นการพัฒนาทักษะการคิดและการสร้างความเข้าใจด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าประสงค์ในการเรียน

ผลการนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้นในรายวิชาของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษาไปทดลองใช้ของนักศึกษา พบว่า คะแนนการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก จากการสัมภาษณ์และสังเกต พฤติกรรมการเรียนและพฤติกรรมการทำงานของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจกิจกรรมการประเมินทางเลือกที่ผู้สอนนำมาใช้เพราะเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ ทำลายความสามารถของผู้เรียน อีกทั้งเกณฑ์การประเมินมีความยืดหยุ่นไม่ตายตัว โดยเฉพาะรายวิชาสัมมนา สังคมศึกษา สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคะแนนผลการประเมินความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุด นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ต้องวางแผนการศึกษา ออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการจัดกิจกรรมสัมมนาด้วยตนเอง จึงเกิดความตื่นตัว อีกทั้งเกิดความตื่นเต้นเพราะเป็นกิจกรรมสัมมนาที่เปิดให้บุคคลภายนอกเข้ามาร่วมฟังการสัมมนาและต้องตอบคำถามในเชิงวิชาการด้วยตนเอง สอดคล้องกับ Aureliana (2014) ซึ่งทำการวิจัยเกี่ยวกับการกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาโดยใช้วิธีการสะสมผลงาน งานวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินผลการเรียนรู้แบบทางเลือกและผลของการมีส่วนร่วมของผู้เรียนที่กระตุ้นทั้งการสอนและการทดสอบและอื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีการสะสมผลงานเป็นวิธีการทางเลือกในการประเมินสำหรับนักเรียน ทำให้สามารถประเมินตนเองและส่งผลกระทบต่อแนวทางการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนรับทราบผลการเรียนรู้ของตน และกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้

ผลการนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกที่สร้างขึ้นในรายวิชา ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษาไปทดลองใช้ของอาจารย์ผู้สอน พบว่า คะแนนการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ จากการสอบถามกับผู้สอนพบว่าผู้สอนทั้งหมดได้ดำเนินการตามกิจกรรมการประเมินที่สร้างขึ้นและผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดีมาก เช่น รายวิชาสัมมนา สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ผู้เรียนต้องคิดรูปแบบประเด็นหัวข้อ การสัมมนาและออกแบบกิจกรรม การออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล วางบทและประเด็นในการอภิปราย แล้วนำเสนอผลการศึกษาด้วยการจัดสัมมนา และจัดนิทรรศการ ซึ่งนักศึกษาสามารถ

ทำออกมาได้อย่างดีเยี่ยม การปฏิบัติลักษณะนี้ไม่สามารถประเมินด้วยการทดสอบโดยการเขียนตอบหรือบรรยายได้ และมีอาจารย์ผู้สอนรายวิชา สศ 2201401 กฎหมายการศึกษาสำหรับครูสังคมศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์นอกสาขาวิชาได้มาปฏิบัติการสอนและใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือกในการจัดกิจกรรมได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “...เป็นกิจกรรมที่ดีมาก เพราะตนเองจบ นิติศาสตร์ ไม่สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจและหลากหลายได้ การวัดผลและการประเมินผลส่วนใหญ่จะใช้การเขียนตอบเป็นหลัก...” ดังจะเห็นได้ว่า กิจกรรมการประเมินทางเลือกสามารถวัดสมรรถนะของผู้เรียนที่แสดงออกได้อย่างครอบคลุมและรอบด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hendrickson (2010) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความสำเร็จ ความท้าทาย และการค้นพบ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 งานวิจัยมีจุดมุ่งหมาย คือ เพื่อให้ให้นักเรียนผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาเห็นภาพความรู้และทักษะทางวิชาการและการใช้ภาษาของนักเรียนอย่างชัดเจนขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ผลคะแนนที่ได้จากการประเมินผลงานตามสภาพจริงสามารถอธิบายให้เห็นภาพของคะแนนที่ชัดเจน แสดงให้เห็นทักษะการใช้ภาษาของนักเรียนได้มากกว่าการประเมินผลงานด้วยคะแนนสอบมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนและผู้เรียนที่ต้องปฏิบัติกิจกรรมควรเข้าใจพื้นฐานหลักการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนตามแนวคิดและ หลักการการประเมินทางเลือกที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันพร้อมทั้งมองภาพการวัดและการประเมินผลทางเลือก เป็นการวัดและประเมินผลแบบปกติที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนเข้าใจหลักการพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการประเมินทางเลือก
2. ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการประเมินและเกณฑ์การประเมินที่หลากหลาย ครอบคลุม และแยกเกณฑ์การประเมินแต่ละระดับให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้แยกพฤติกรรมที่ผู้เรียนที่แสดงออกได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการเสริมจุดด้อยและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนที่จะได้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลการทดลองใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือกอื่น ๆ ภายในคลังกิจกรรมการประเมิน ที่ผู้สอนไม่ได้เลือกนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากการวิจัยมีระยะเวลาจำกัดผู้สอนจึงเลือกกิจกรรมการประเมินทางเลือกที่เปิดสอนในเทอมนั้น ๆ บางรายวิชาเท่านั้น
2. ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลการนำกิจกรรมการประเมินทางเลือกไปใช้ในระยะเวลาตลอดทั้งปี การศึกษาเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระยะเวลาตลอดปีการศึกษา เพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียนจากการใช้กิจกรรมการประเมินทางเลือก

3. ควรทำการวิจัยโดยนำแนวทางการพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกไปใช้กับนักศึกษาในสาขาครุศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) เนื่องจากหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) ที่เปิดสอนในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏจะสิ้นสุดลงและปรับปรุงหลักสูตรเป็น หลักสูตรครุศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) ในปีการศึกษา 2562 เพื่อประโยชน์ของนักศึกษาและเพื่อการติดตามผลการใช้ในระยะยาวจึงควรพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในหลักสูตรปรับปรุงต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- นาคยา ปิลันธนานนท์. (2545). *จากมาตรฐานสู่ชั้นเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- พลารักษ์ ไชโย. (2555). *การพัฒนากิจกรรมการประเมินทางเลือกในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณภูมิ (ปริญญาโทปริญญาตรีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2554). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- อนันต์ ศรีโสภณ. (2555). *การวัดและการประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- Anderson, L., Cruikshank, K., Mayer, R., Pintrich, P., Raths, J., & Wittrock, M. (2011). *A Taxonomy For Learning Teaching And Assessing*. New York: David McKay Company.
- Aureliana-L. P. (2014). Stimulating Learning Motivation of Early Education And Primary School Students Through Alternative Methods Of Assessment. Transylvania University of Braşov: Romania. *Journal of Theory and Practice in Education*, 10(4), 1022-1046.
- Birenbaum, M., & Dochy, F. J. R. C. (2015). *Alternatives in assessment of achievements, learning processes and prior knowledge*. Boston: Kluwer Academic Press.
- Hendrickson, K. l. (2010). *Authentic assessment in action: The Challenges, success, and discoveries made in a 5th grade classroom* (Master's thesis). University of Alaska Fairbanks.
- Herrington, J., Reeves, T., & Oliver, R. (2010). *Authentic E-Learning*. New York: Routledge.
- Wangsatorntanakhun, J. A. (2010). *Designing performance assessments: Challenges for the three-story intellect*. Retrieved November 12, 2014, from <http://www.geocities.com/Athens/Parthenon/8658>.